

2022-09-30

fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia:
fi.sba.spn@regeringskansliet.se.

BYGGNADS
VÅRDS
FÖRENINGEN

Yttrande över Boverkets rapport 2021:27: Översikts- och regionplan i en digital miljö

Svenska byggnadsvårdsföreningen, SBF, har tagit del av utredningen och förslaget beträffande ändring av 2 kap. 5 a §, plan- och byggförordningen. SBF vill framföra följande synpunkter utifrån föreningens verksamhetsområde:

Översiktsplanerna och i förekommande fall regionplanerna måste redovisas på ett sådant sätt att såväl planeringsunderlag och kommunernas ställningstaganden är tydliga för alla de som planerna berör, det vill säga allmänheten, förtroendevalda, myndigheter, näringsidkare med flera inom och utom kommunerna och regionernas ansvarsområden. Därvid har SBF samma uppfattning som redovisas i utredningen.

Kommunerna och regionerna i landet har emellertid helt olika förutsättningar för bland annat redovisning av kulturvärden, liksom att tidsmässigt genomföra processen för sina översiktsplaner. Detta bekräftas också i utredningen genom erfarenheten att " Trots vägledning och samverkan, samt att många kommuner upplever stöd av ÖP-modellen, har utvecklingen mot digitala översiktsplaner lett till att flera kommuner utvecklat egna informationsstrukturer och digitala lösningar." (s 6) SBF vill därför understryka att i första hand måste de tekniska lösningarna för översiktsplanerna och regionplanerna anpassas till innehållet i planerna, och möjliggöra att planerna flexibelt kan anpassas till förutsättningarna i kommuner och regioner bland annat när det gäller kulturmiljöfrågor. Standardiseringen av översiktsplanerna får inte leda till stelbenta rutiner som gör att kulturarvsfrågorna får mindre utrymme och minskade möjligheter att lyftas fram.

Det anges i utredningen att "Med enhetligt strukturerade digitala planer kan information enkelt ärvas och återanvändas mellan de olika planformerna. Vissa delar av regionplanen kan föras vidare till översiktsplanen och vissa delar av översiktsplanen förs vidare till detaljplanen, förhandsbesked eller bygglov." (s 20) SBF vill här påtala att även om fördjupad översiktsplan eller områdesplan inte är obligatorisk används denna planform relativt frekvent av vissa kommuner, medan andra kommuner i stort sett aldrig använder denna plannivå. När det gäller frågor som exempelvis avvägning mellan exploatering och bevarande (kulturarv, natur) kan metod för redovisning och detaljeringsgrad i översiktsplanen behöva variera betydligt beroende på om fördjupade översiktsplaner avses upprättas eller ej som underlag för efterföljande detaljplanering. Det är därför väsentligt att standarden/detaljeringsgraden är flexibel på översiktsplanenivå så att inte standarden leder till olyckliga lösningar och minskade möjligheter att finna goda lösningar på områdesnivå - en plannivå som borde användas mycket mer för att underlätta smidiga processer för detaljplan och bygglov.

I författningsförslaget sammanförs de båda planinstituten i en term, ”översikts- och regionplaner”. Termen har inte stöd i plan- och bygglagen där översiktsplaner och regionplaner hanteras helt separat. Detta bör även återspeglas i plan- och byggförordningen för undvika onödiga tolkningsdiskussioner.

För Svenska byggnadsvårdsföreningen dag som ovan

Tomas Nyström
Arkitekt SAR/MSA
Styrelseordförande

Kristina Berglund
adjungerad styrelseledamot

Svenska byggnadsvårdsföreningen grundades i samband med byggnadsvårdsåret 1975 och är en oberoende icke vinstdrivande, ideell förening med cirka 6000 medlemmar. Föreningens huvudsakliga ändamål är att sprida och förmedla kunskap om byggnadsvård och sunt byggande, att slå vakt om vårt byggda och gröna kulturarv och nyttja detta som en resurs i stadsutvecklingen samt att främja en god stadsmiljö och god kvalitet i övrigt i nutida stadsplanering.